

"אורות הפרשה"

עלון פרשת השבוע
כיתה קטנה אבל גדולה

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת משפטים - שקלים ♦ כט' שבט תשע"ג ♦ עלון מספר 25

זמני השבת - שעון חורף

מוצ"ש	הד"נ	ירושלים
17:57	16:44	תל אביב
17:59	16:59	חיפה
17:57	16:48	באר שבע
18:00	16:59	

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

"ושחד לא תיקח" - הרב צחור נועם

"וְשֹׁחַד לֹא תִקַּח כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פְּקֻחִים וַיְסַלֵּף דְבָרֵי צְדִיקִים" (כג ח)

מצינו בגמרא [כתובות קה:] "ר' ישמעאל בר אלישע אייתי ליה ההוא גברא ראשית הגז, אמר ליה: מהיכא את? א"ל: מדרך פלן. ומהתם להכא לא הוה כהן למיתבא ליה? א"ל: דינא אית לי, ואמינא, אגב אורחאי אייתי ליה למר. א"ל: פסילנא לך לדינא. לא קביל מיניה. אותיב ליה זוגא דרבנן וקדייני ליה. בהדי דקאזיל ואתי, אמר: אי בעי טעין הכי, ואי בעי טעין הכי, אמר: תיפח נפשם של מקבלי שוחד, ומה אני שלא נטלתי, ואם נטלתי שלי נטלתי - כך, מקבלי שוחד על אחת כמה וכמה". והנה יש לתמוה מה חשש היה לו לרבי ישמעאל ליקח את מתנות הכהונה הראויות לו משמים, והרי אמרה הגמרא (כתובות קה ב) "כל המביא דורון לתלמיד חכם כאלו הקריב בכורים", ומדוע ימנע ישמעאל כהן גדול מאותו האיש לזכות בקיום המצווה, שהרי הוא כמקריב ביכורים? ללמדך, שהוא נכלל בענין השוחד האמור בפרשתנו, שהרי די לו ליקח ולו בדברים הראויים והמגיעים לו וכבר יתעוורו עיניו, ואין דעתו שלמה ומכוונת אל האמת. וכמובא בגמרא [סנהדרין] "אין מלך ולא כהן גדול יושבין בעיבור שנה" וסיבת הדבר היא "מלך - משום אפסניא, כהן גדול - משום צינה" [שם] ומה יש למנוע מהם מלהשתתף בעיבור השנה? "משום אפסניא" - מחלק ממון לחיילותיו כך וכך לשנה, ונוח לו שיהו כל השנים מעוברות. "כהן גדול", אינו רוצה שתתעבר שנה מפני הצינה, שצריך לטבול ולקדש ביום הכיפורים חמש טבילות ועשרה קידושין, ואם תתעבר שנה, הרי תשרי במרחשוון, וצינת מרחשוון תהיה בתשרי". רואים אנו שגם בדבר קטן דעת האדם המקבל שוחד ואפילו שוחד דברים, דעתו נוטה לצד נותן הטובה ההיא, ואמרה המשנה [אבות א] "רבן שמעון בן גמליאל אומר על שלשה דברים העולם עומד על הדין ועל האמת ועל השלום שנאמר (זכריה ח) אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם", היינו שקיומו של העולם עומד כל אמת ומשפט. וביסוד המשפט המקיים את העולם צריך שתהיה בו אמת שהרי אין לדין אלא מה שרואות עיניו, ואם מקבל שוחד הרי עיניו מתעוורות ואינו רואה במידת האמת, ויטה משפטו מעם האמת והשלום ירחק ממנו ומהבאים לידון לפניו. אלא רצתה התורה להכין את ליבנו שכאשר באים אנו לדון את פלוני או אלמוני על מעשיהם, שאין אנו נקיים משוחד לבבנו, ואין אנו רואים את האמת לאמיתה, אלא ליבנו מטעה אותנו לדון אותם לכף חובה, כי עינינו מתעוורות משוחד עצמנו, ועל כן בטרם נבוא לדון את כל איש ישראל, נלך אל מי שדעתו נקייה בענין זה, ואין לו נגיעה אישית בדבר כלל, נציע לפניו את הנראה לנו, ונשמע את אשר בפיו, והוא שאמרה המשנה "אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם". בשערי הנפש של כל אחד ואחד. ויהי"ר שיקויים בנו הנאמר "והוי דן את כל האדם לכף זכות", [אבות א], ונזכה לשלום הבא מאל עליון קונה שמים וארץ, אכ"ר.

למשפחת כיתה ט/3 שלוחה ברכת שבת שלום

הסיפור לשבת - אחריות כוללת

יום אחד סיפרו לבעל "חידושי הר"ם", על אחד מחסידיו, עשיר מופלג, העומד לפנות דייר עני מדירה שבבעלות העשיר, מפני שזמן רב לא פרע את חובו. קרא אליו בעל "חידושי הר"ם" את אותו עשיר והתחיל מייסרו. טען החסיד בפני רבו: מדוע חייב אני, יותר מאחרים, לוותר על כספי לאותו עני? אדרבא, אם אין ליהודי זה כסף לשלם לי, שיתקבצו נא אנשי העיר, יקבצו מעות עבורו, וגם אני אתן חלקי ואפילו ביד נדיבה, אך מדוע חייב אני לשאת בכל ההפסד? השיב לו בעל "חידושי הר"ם": במסכת חגיגה (דף ב' ע"ב) נאמר: חציו עבד וחציו בן חורין – כופין את רבו ועושה אותו בן חורין. ונשאל- מה חטא בעל הבית, שניכפה אותו? יילכו נא השכנים ויקבצו את הכסף הדרוש ויפדו בו את העבד! אלא, התירוץ הוא: אם עבדך הוא, ועלה בחלקך להיות רבו – אתה חייב לסבול. אף כאן, אם הקב"ה סיבב את הדברים כך, שהעני הזה הוא דייר שלך דווקא, בדין הוא שאתה תסבול טרחתו.

מתוך סידור התפלה "עולת ראי"ה" לראי"ה זצ"ל **חדש**

ז) התפלה היא האידיאל של כל עולמים. כל ההווה כולה למקור חייה היא עורגת, כל צמח וכל שיח, כל גרגר חול וכל רגב אדמה, כל אשר בו חיים נגלים וכל אשר בו חיים כמוסים, כל קטני היצירה וכל גדוליה, שחקי מעל ושרפי קודש, כל הפרטיות שבכל יש, וכל כללותו, הכל הומה, שואף, עורג ושוקק לחמדת שלמות מקורו העליון, החי, הקדוש, הטהור והכביר. והאדם סופג את כל השקיות הללו בכל עת. ובכל שעה, והוא מתרומם ומתעלה בתשוקות קדשו, ובא תור הגילוי לתשוקות רוממות-אל אלה בתפלה, המכה גלי אורה, היוצאת המכה גלי אורה, היוצאת בחופש עזה בהגיון שיח קדשה למרחבי אל. מרומם הוא האדם בתפלה את כל היצור, מאחד הוא עמו את כל היש, מעלה את הכל, מרומם את הכל למקור הברכה ומקור החיים.

"שמירת הלשון" - הלכות לשון הרע, כלל ג', סעיף ז'

חוד הפרשה

1. מהיכן למדים ש"גדול כוחה של מלאכה"?
2. פרט את שמות ארבע סוגי מיתות בית-דין.
3. השלם את מאמר פרקי אבות: "על שלושה דברים העולם עומד: על הדין, על ה_____ ועל ה_____ " (פרק א' י"ח)
4. מהיכן לומד רש"י את הכלל: "הבא להרגך השכם להרגו"?
5. עיין ברש"י וענה מהי סתם מיתה המוזכרת בתורה?
6. לפי המשנה במסכת סנהדרין, כמה דיינים מנתה א. סנהדרין קטנה ב. סנהדרין גדולה? (פרק א' משנה ו)
7. בפרשה יש שלושה איסורים חמורים שעונשם מוות. מה הם?
8. "אם במחותרת ימצא הגנב". רבי זושא מנאפולי אמר: "7 דברים למדתי מגנב". מה אפשר ללמוד מגנב?
9. "לא תגנוב". מי אני? א.גנב ונתפס. ב. גנב ולא נתפס. ג. לא גנב ונתפס?
10. "שלוש רגלים תחוג לי בשנה". א. מה פירוש המילה רגלים?
11. באיזה הקשר אחר כתוב בתורה: "שלוש רגלים"?
12. א. היכן ישבה הסנהדרין הגדולה ב. באיזה מקום בעולם יושב בית הדין הבינלאומי בימינו?
13. ישבתי תחת עץ ושפטתי את ישראל. מי אני?
14. מה פירוש הפתגם: "יקוב הדין את ההר" (סנהדרין ו:)?
15. מנין למדים את הכלל: "אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה" (רש"י)?

הודעות ועדכוניס

שבת פרשת משפטים – שבת חופשית
החזרה לשיבה – בשעה 10:40

הורים יקרים

ניתן להקדיש עלונים ושיעורים לע"נ קרוביכם ע"ה

שיעורים קבועים בפ"ש ובמוסר מועלים לאתר כל שבוע בימי חמישי. האנזה נעימה.

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד